

Amsterdam Airport Area

AAA Studiereis 2019

Dublin

11-13 september

Introductie

De jaarlijkse studiereis van Amsterdam Airport Area (AAA) is gericht op het leren van concurrerende buitenlandse regio's op het gebied van logistiek, governance en gebiedsontwikkeling. Na de reizen naar o.a. Parijs, Londen, Berlijn, Stockholm, Istanbul, Frankfurt is er voor 2019 besloten om naar Dublin te gaan.

Doel van de reis

De AAA studiereis is niet gericht op matchmaking of promotie, maar op het *leren* van ontwikkelingen in andere regio's. Tijdens ons bezoek zijn we dieper ingegaan op een aantal economische pijlers van Dublin om de verschillende facetten van ontwikkeling te bekijken en te vergelijken met onze eigen regio. De informatie uit de studiereis dient als benchmark, en tevens als bron van inspiratie voor onze eigen dagelijkse praktijk.

Delegatie

Voor deze studiereis zijn bestuurders, directeuren en anderszins betrokkenen bij gebieds-, luchthaven- en/of vastgoedontwikkelingen in de Metropoolregio Amsterdam uitgenodigd. Partijen die elkaar tegenkomen bij complexe ruimtelijk-economische opgaven en een collectief belang hebben bij het

kennis over het waarin zij veel nieuwe overheid als het zorgde voor een dynamiek. reis is Ap Gemeente voorzitter van

verwerven en delen van internationale speelveld opereren. Dit jaar waren er deelnemers uit zowel de bedrijfsleven, wat ook nieuwe en goede Delegatieleider van deze Reinders, Wethouder Haarlemmermeer en AAA.

Bij iedere studiereis proberen we uit de voorbereidende gesprekken, de presentaties en het verloop van de studiereis te destilleren wat een stad of regio nu uniek maakt, wat kenmerkend is en waarmee het zich onderscheidt van andere metropoolregio's.

Waarom Dublin?

Na een bijna failliet in 2008 hebben Ierland en vooral Dublin zich opmerkelijk sterk teruggevochten op het economische toneel. Foreign Direct Investment (FDI) staat hierbij centraal. Dit gaat verder dan belastingvoordelen en de stad heeft zich ontwikkeld als digital hub en geduchte concurrent voor Amsterdam. Reden genoeg om te horen hoe de stad omgaat met de laatste ontwikkelingen zoals Brexit, handelsoorlog en de consequenties van de enorme groei.

Samenvatting van de reis

De reis begon bij de Nederlandse ambassade in Dublin met de Ierse journalist Vincent Boland als spreker die een context gaf van de stad. Hij bracht als correspondent 22 jaar door in het buitenland – vertrok begin jaren negentig en kwam terug in een totaal veranderde stad. Ierland is een land van de 'high highs and low lows' en lijkt daarmee een ongelooflijke veerkracht te hebben opgebouwd.

Een van de belangrijkste ontwikkelingen die bijgedragen heeft aan de groei van Ierland is de toetreding van Ierland tot de Europese Unie in 1973. Daarom is de besluitvorming rondom Brexit cruciaal voor Ierland en bevindt het zich een lastige positie. Enerzijds is het land onlosmakelijk verbonden met Groot-Brittannië en anderzijds is haar economie bovengemiddeld afhankelijk van de wereld om haar heen, waarbij we het Noord-Ierse thema nog onbesproken laten.

In de jaren negentig vestigen de eerste grote IT bedrijven zich in Dublin, vanwege de ligging, goed opgeleide mensen en de lage vennootschapsbelasting. Alle grote internetbedrijven openden hun Europese hoofdkantoren in Dublin. In 2003 haalde de investment promotion agency de IDA (Industrial Development Agency) via een zeer proactieve strategie Google naar Ierland. Anno 2019 heeft Google alleen al 8000 werknemers. Later volgden Facebook en LinkedIn en groeide de stad uit tot een ware digital hub. Rondom deze internetgiganten heeft zich een enorm ecosysteem gevormd van startups en acceleratorprogramma's. Een van de 'voordelen' van de economische crisis in 2007 was dat er weer ruimte kwam op de vastgoedmarkt, waardoor het mogelijk werd voor kleine bedrijven om zich in Dublin te vestigen. Inmiddels is de stad zo hard gegroeid (6.7% BNP in 2018) dat de problemen rondom de vastgoedmarkt zijn teruggekeerd. Kantoorruimte is schaars en (betaalbare) woningen zijn – net als in de andere grote Europese steden – een groot probleem.

De presentatie van de IDA zelf die op de donderdag plaatsvond, bevestigt het bovenstaande en werd versterkt door het feit dat de spreker - Donal Travers – Head of IT is binnen de IDA. De logo's van internetgiganten, software bedrijven en cloud based multinationals vlogen ons om de oren. En hoewel de hoeveelheid logo's in de presentatie misschien iets te veel waren, lieten ze wel de enorme omvang en groei van dit cluster zien. In hetzelfde karakteristieke gebouw – Custom Quay – vond later het bezoek plaats aan de hippe digital startup hub Dogpatch Labs; een fysieke verzamelplek van digitale startende ondernemers die er twee jaar mogen zitten en dan hopelijk zo succesvol zijn, dat ze kunnen uitvliegen of worden overgenomen door bedrijven zoals Google.

Het contrast met de presentatie die daarop volgde – die van de Dublin City Council – was enorm: van hip, cool & happening naar een warme, wat saaie ruimte aan de overkant van de straat. Grappig genoeg is er wel een symboliek te vinden in deze overgang, want hoewel Dublin thuis is van de Googles op deze aarde, is dat aan de stad niet zomaar af te zien, zoals Vincent Boland al even aangaf

De Dublin Docklands- het oude havengebied is en wordt verder getransformeerd als hoogwaardig gebied om te werken en wonen en is thuisbasis van Google, LinkedIn en Facebook. De Dublin Docklands Authority werd opgericht in 1997 als onafhankelijke ontwikkelaar van het gebied, maar valt na de crisis in 2012 weer onder de planning-autoriteit van de stad. Opmerkelijk is dat de

groeistuipen die de stad doormaakt en die bijvoorbeeld tot uiting komen bij gebrek aan (betaalbare) woonruimte, men niet echt van de kaart lijkt te brengen. De grenzen van de (economische groei) die bij de MRA leidt tot discussies rondom over-toerisme, tekort aan internationale scholen en betaalbare woningen, lijken hier nog in beperkte mate te leven. Men richt zich vooralsnog vooral op groei, groei, groei en lijkt te vertrouwen op de eerder genoemde veerkracht. Immers heeft de stad zich meermalen uit de crisis gewerkt.

Bij het bezoek aan het havenbedrijf Dublin Port kwamen de 'grenzen van de groei' wel ter sprake en hoe stad en haven samen kunnen gaan. Directeur Eammon O'Reilly gaf helder weer welke rol de haven heeft gespeeld en hoe de perceptie in de loop der jaren is veranderd. Bij de vraag hoe men vanuit de Haven kijkt naar de cruise-ontwikkeling, geeft hij aan dat discussie die in Amsterdam leeft en heeft geleid tot vermindering van Amsterdam als cruisebestemming – eveneens leeft in Dublin. Hij ziet dat de haven nu zich vooral moet richten op het communiceren van haar toegevoegde waarde voor de stad en de inwoners van Dublin zoveel mogelijk moet betrekken bij de ontwikkelingen.

Tenslotte brachten we als laatste onderdeel van het programma een bezoek aan de luchthaven, waarvan de sprekers vooral vereerd waren met het 'hoge bezoek' van het grote Schiphol. Tijdens hun presentatie wordt een aantal keer gemeld dat ze Schiphol en het airport city concept als voorbeeld hebben genomen bij de ontwikkeling van Dublin Airport.

De les die we uit Dublin meenemen is de enorme veerkracht van de stad. Een stad die in een korte tijd meerdere malen diepe dalen en hoge pieken heeft gezien. Een stad die hoge afhankelijkheid kent van de internationale wereldeconomie en zich daarin niet alleen staande weet te houden, maar een toppositie heeft verworven in het FDI (Foreign Direct Investment) speelveld.